

Nr 325

Av fröken **Wetterström m. fl.**, om ökade anslag till de frivilliga försvarsorganisationerna.

(Lika lydande med motion 265 i Första kammaren)

De frivilliga försvarsrörelserna i vårt land omfattar ca 1 miljon medlemmar. Det försvarsintresse som kommer till uttryck i deras verksamhet är en tillgång för vårt försvar som aldrig kan uppskattas i reda pengar. Det är en bred manifestation av svensk försvarsvilja som på alla sätt bör främjas.

Betydelsen av de frivilliga försvarsorganisationernas verksamhet har vid ett flertal tillfällen framhållits av såväl företrädare för landets politiska ledning som för krigsmakten.

För att kunna utöva sin verksamhet måste frivilligorganisationerna emellertid ha tillräckliga ekonomiska resurser.

Kostnaderna för administration, rekrytering, utbildning m. m. bestrids dels genom av organisationerna på frivillig väg insamlade medel, dels genom statsbidrag.

Under senare år har emellertid de ökade kostnaderna i förening med minskade möjligheter att på frivillig väg täcka medelsbehovet gjort att organisationerna i större utsträckning än tidigare blivit beroende av statsmedel. Denna tendens torde även framdeles komma att bli bestående.

De fyra organisationer som ställer avtalsbunden personal (A- och B-personal) till krigsmaktens förfogande är Riksförbundet Sveriges lottakårer, Sveriges kvinnliga bilkårers riksförbund, Svenska blå stjärnan och Svenska röda korset.

Genom att dessa organisationer rekryterar och utbildar kvinnlig personal till olika befattningar vid krigsförbanden kan ett stort antal värnpliktiga mot en ringa kostnad frigöras och placeras i andra befattningar. Kostnaden för att utbilda en kvinna i sådan krigsbefattning är ca 500 kronor medan kostnaderna för en värnpliktig (1. tjänstgöring) belöper sig till ca 7 500 kronor. För tillfällig tjänstgöring främst i samband med mobilisering utnyttjas avtalsbunden kvinnlig personal, s. k. B-personal. Under budgetåret 1963/64 ställdes till krigsmaktens förfogande såsom B-personal ca 36 000 kvinnor.

Kostnaderna för rekrytering och utbildning m. m. av B-personal bestrids i sin helhet av genom frivilligorganisationerna insamlade medel.

Under de senare åren har det icke varit möjligt att nyrekrytera A- och B-

personal i den utsträckning som motsvarar krigsmaktens behov. Endast 75 procent av erforderlig A-personal finns i dag, medan tillgången av B-personal är något bättre. Tillgänglig B-personal fyller emellertid inte tillnärmelsevis dagens behov. De redovisade bristerna berör huvudsakligen Sveriges lottakårer.

Med hänsyn dels till de berörda bristerna av A-personal och dels till B-personalens stora betydelse i samband med mobilisering är det angeläget att statsmakterna genom en ökad medelstildelning medverkar till att den erforderliga nyrekryteringen snabbt kan ske.

Även på utbildningssidan arbetar de frivilliga försvarsorganisationerna under besvärande omständigheter, vilket ytterst resulterar i en minskad nyrekrytering. Särskilt gäller detta Svenska blå stjärnan. Genom sin speciella uppgift — utbildande av djurvårdare och djursjukvårdare — når Svenska blå stjärnan många unga människor som är villiga att utbilda och avtalsbinda sig för en frivillig försvarsuppgift. Det främjar inte försvarsviljan när dessa unga människor blir avvisade från kurser med motiveringen att föreningen saknar medel att utbilda den personal som armén enligt sina planer behöver och räknar med. Avtalsbindning kan nämligen inte ske utan att vederbörande genomgått utbildning, och förstäeligt återkommer inte gärna de ungdomar till en förening från vilken de en gång blivit avvisade. Det är förklarligt om en ungdom i sådant fall får en negativ inställning till det frivilliga försvaret och till försvaret över huvud taget, vilket måste anses vara ytterst beklagligt inte minst sett mot det ovan redovisade rekryteringsbehovet.

Då de frivilliga försvarsorganisationerna måste anses fylla en väsentlig uppgift inom vårt försvar är det väsentligt att det arbete som utföres inom organisationerna också vinner samhällets uppskattning. Den uppskattningen visas inte genom de nära nog årligen återkommande beskrifningarna av frivilligorganisationernas anslag.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta

a) dels att till *Lottaorganisationen* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 2 131 600 kr;

b) dels att till *Frivilliga djursjukvården i krig* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 61 300 kronor.

Stockholm den 25 januari 1965

Karin Wetterström

Dag R. Edlund

Chr. von Sydow

Per Petersson